

คู่มือปฏิบัติงาน

งานปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
งานบริการอาคารสถานที่
งานรักษาความปลอดภัย

กลุ่มอำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงาน ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย วิธีการ กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ได้กำหนด สำหรับใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะกรณี ที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ไม่อยู่ ลา หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ผู้ทำหน้าที่แทนจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ แทนได้ และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐาน ขั้นตอน ระยะเวลาที่กำหนด การติดตามและ ประเมินผลอย่างเป็นระบบ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ราชการ

นางวรรณวิมล กัลวิชา
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

หน้า

งานปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์	1
ขอบเขตของงาน	1
คำจำกัดความ	1
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	1
Flow Chart การปฏิบัติงาน	2
แบบฟอร์มที่ใช้	3
เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง	3
สรุปมาตรฐานงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2	4

งานบริการอาคารสถานที่

วัตถุประสงค์	5
ขอบเขตของงาน	5
คำจำกัดความ	5
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	5
Flow Chart การปฏิบัติงาน	6
แบบฟอร์มที่ใช้	6
เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง	6
สรุปมาตรฐานงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2	7

งานรักษาความปลอดภัย

วัตถุประสงค์	8
ขอบเขตของงาน	8
คำจำกัดความ	8
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	8
Flow Chart การปฏิบัติงาน	9
แบบฟอร์มที่ใช้	10
เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง	10
สรุปมาตรฐานงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2	11

ภาคผนวก

แบบฟอร์ม

คำสั่ง

1. ชื่องาน : งานปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นสถานที่ที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีความปลอดภัย และผู้รับบริการมีความประทับใจและพึงพอใจ

3. ขอบเขตของงาน

ครอบคลุมถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม ดูแลระบบสาธารณูปโภคทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน

4. คำจำกัดความ

“ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

“คณะทำงาน ” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา /มัธยมศึกษา หรือผู้ได้รับมอบหมายแต่งตั้ง

“เจ้าหน้าที่ ” หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 สำรวจ รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับความต้องการในการปรับปรุงภูมิทัศน์พัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานและระบบสาธารณูปโภคเพื่อให้เกิดความสวยงาม เอื้อต่อการปฏิบัติงานให้สำนักงานเป็นสถานที่น่าอยู่ น่าทำงาน และมาตรการประหยัดพลังงาน

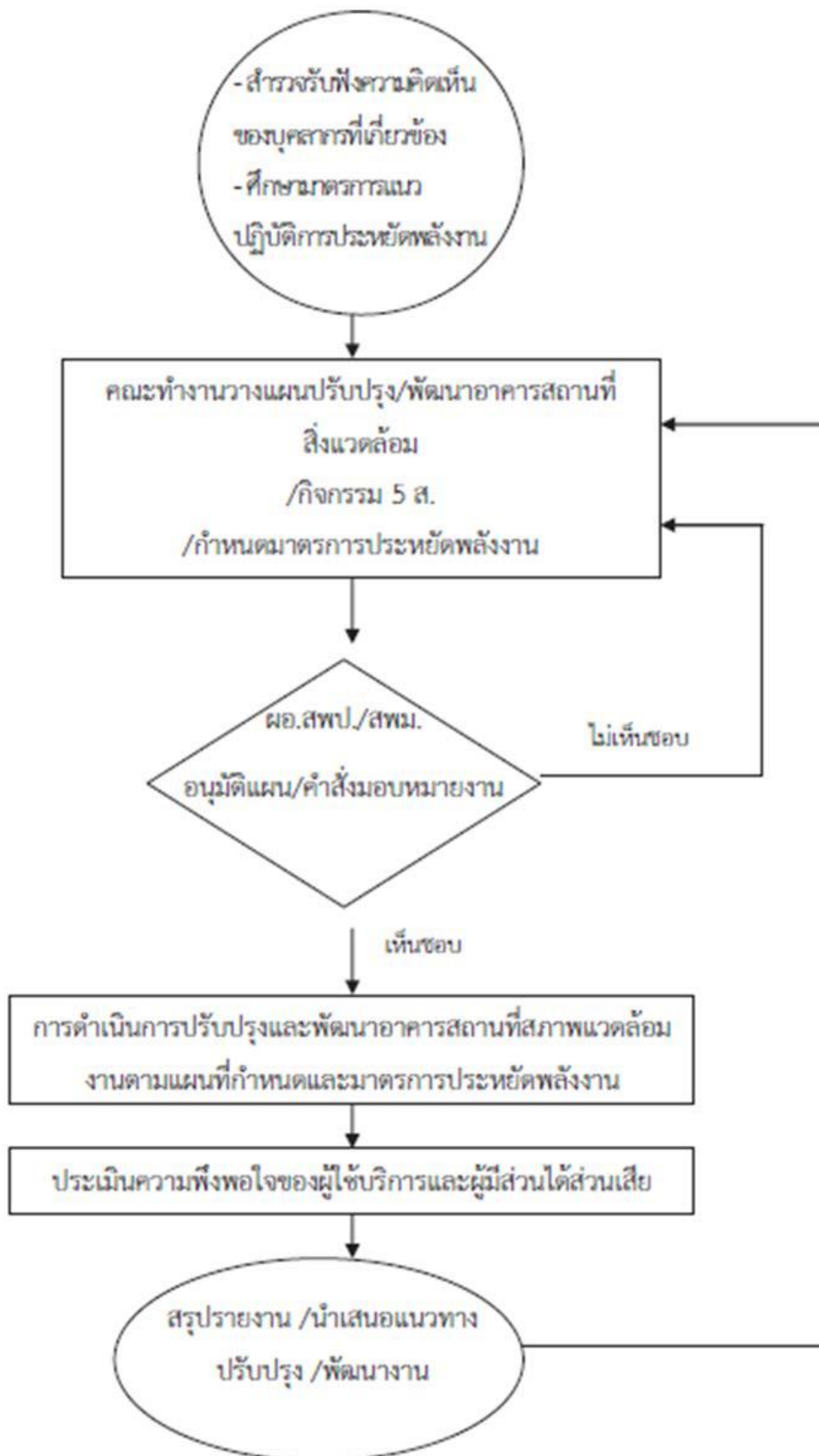
5.2 วางแผนและกำหนดแผนแม่แบบ (Master Plan) การปรับปรุงอาคารสถานที่ และพัฒนาสภาพแวดล้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในและภายนอกสำนักงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตสอดคล้องกับกิจกรรม 5 ส. รวมถึงกำหนดมาตรการประหยัดพลังงาน

5.3 ดำเนินการจัด ปรับปรุงอาคารสถานที่และพัฒนาสภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภคตามแผนและมาตรการที่กำหนด

5.4 ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5.5 สรุปผลการดำเนินงาน /นำเสนอแนวทางปรับปรุงและพัฒนางาน

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

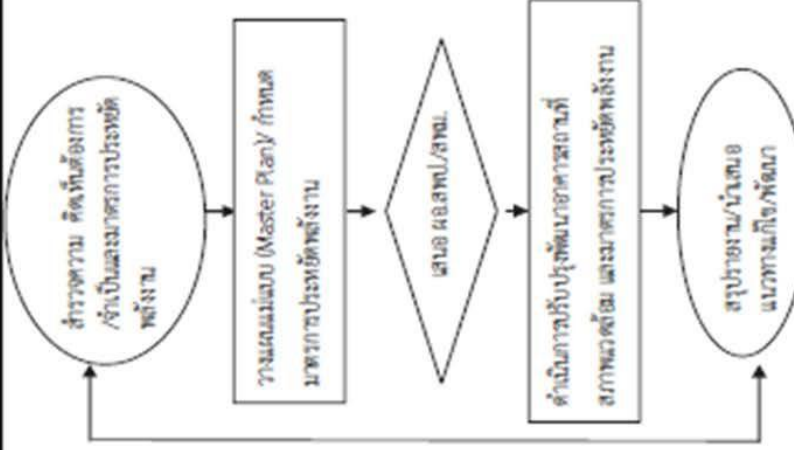
7. แบบฟอร์มที่ใช้

- 6.1 แบบประเมินความพึงพอใจ
- 6.2 แบบรายงานมาตรการประหยัดพลังงาน
- 6.3 แบบรายงานการดำเนินงานตามกิจกรรม 5 ส.

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- 7.1 มาตรการประหยัดพลังงาน
- 7.2 แนวทางการดำเนินงานกิจกรรม 5 ส.
- 7.3 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

9. สรุปมาตรฐานงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

ชื่องาน : งานการ ปรับปรุง พัฒนาศูนย์เด็กเล็กและสิ่งแวดลอม		ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา _____		กลุ่มอำนาจการ _____		รหัสเอกสาร :	
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นสถานที่ที่มีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย							
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ	
1.	 <pre> graph TD A([สำรวจความต้องการ/จัดทำแผนแม่บท (Master Plan) กำหนดมาตรการ/ประเมินผล/ปรับปรุง]) --> B[ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา] B --> C([สรุปผลการประเมิน/รายงาน/นำผลการประเมินไปพัฒนา]) </pre>	<p>1. สำรวจทั้งที่ความคืบหน้าของบุคลากร ความต้องการ / ความจำเป็นในการปรับปรุง/จัดทำพัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานที่ที่งานและระบบสารสนเทศ/เทคโนโลยีเกิดความเหมาะสม เอื้อต่อการปฏิบัติงานที่สำคัญงานเป็นสถานที่ที่เอื้ออำนวย/นำทั้งงานและมาตรการที่เกี่ยวข้อง/วางแผนและกำหนดแผนแม่บท(Master Plan) ปรับปรุงสถานศึกษาที่ และพัฒนาสภาพแวดล้อมรวมทั้งกำหนดมาตรการ/ประเมินผล/ปรับปรุง</p>	30 วัน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นสถานที่ มี สภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย/นำทั้งงาน และผู้เกี่ยวข้อง/มีความพร้อม/ปัจจัย	เจ้าพนักงาน/ผ.อ. กลุ่มอำนาจการ		
2.		วางแผนและกำหนดแผนแม่บท(Master Plan) ปรับปรุงสถานศึกษาที่ และพัฒนาสภาพแวดล้อมรวมทั้งกำหนดมาตรการ/ประเมินผล/ปรับปรุง	7 วัน		เจ้าพนักงาน/ผ.อ. กลุ่มอำนาจการ		
3.		ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา	3 วัน		ผ.อ.สพป./สพ.ม.		
5.		ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา	ภายในเวลาที่กำหนด	ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา	เจ้าพนักงาน/ผ.อ. กลุ่มอำนาจการ		
6.		ประเมินผล/รายงาน/นำผลการประเมินไปพัฒนา	15 วัน		เจ้าพนักงาน/ผ.อ. กลุ่มอำนาจการ		

เอกสารอ้างอิง : 1. ระเบียบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ 2. มาตรการปรับปรุงพัฒนา
 อธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน จุดเชื่อมต่อระหว่างหน้าถัดไป
 จนภายใน 1หน้า)

1. ชื่องาน : งานบริการอาคารสถานที่

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริการอาคารสถานที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้กับ

ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ

3. ขอบเขตของงาน

การบริการอาคารสถานที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ หมายรวมถึง การวางแผน มาตรการ การดูแลรักษาความสะอาด อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การขอใช้อาคารสถานที่ของหน่วยงานภายในสำนักงานและองค์กรหรือบุคคลภายนอกด้วย (ถ้ามี) การบริหารอาคารและสถานที่ให้ปลอดภัยเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

4. คำจำกัดความ

“ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

“คณะทำงาน ” หมายถึง ทีมงานที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามอบหมายให้รับผิดชอบ

“เจ้าหน้าที่ ” หมายถึง ผู้รับผิดชอบ /ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานจัดระบบบริการอาคารสถานที่

“บุคลากร ” หมายถึง บุคลากรทุกคนที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

“พนักงานทำความสะอาด ” หมายถึง ผู้รับผิดชอบ /ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานทำความสะอาดสำนักงาน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ศึกษาระเบียบ มาตรการ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติการขออนุญาตใช้อาคารสถานที่ของส่วนราชการ

5.2 จัดทำข้อบังคับ /แบบฟอร์ม การขอใช้อาคารสถานที่

5.3 จัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบดูแล /ทำความสะอาดและการขอใช้อาคารสถานที่

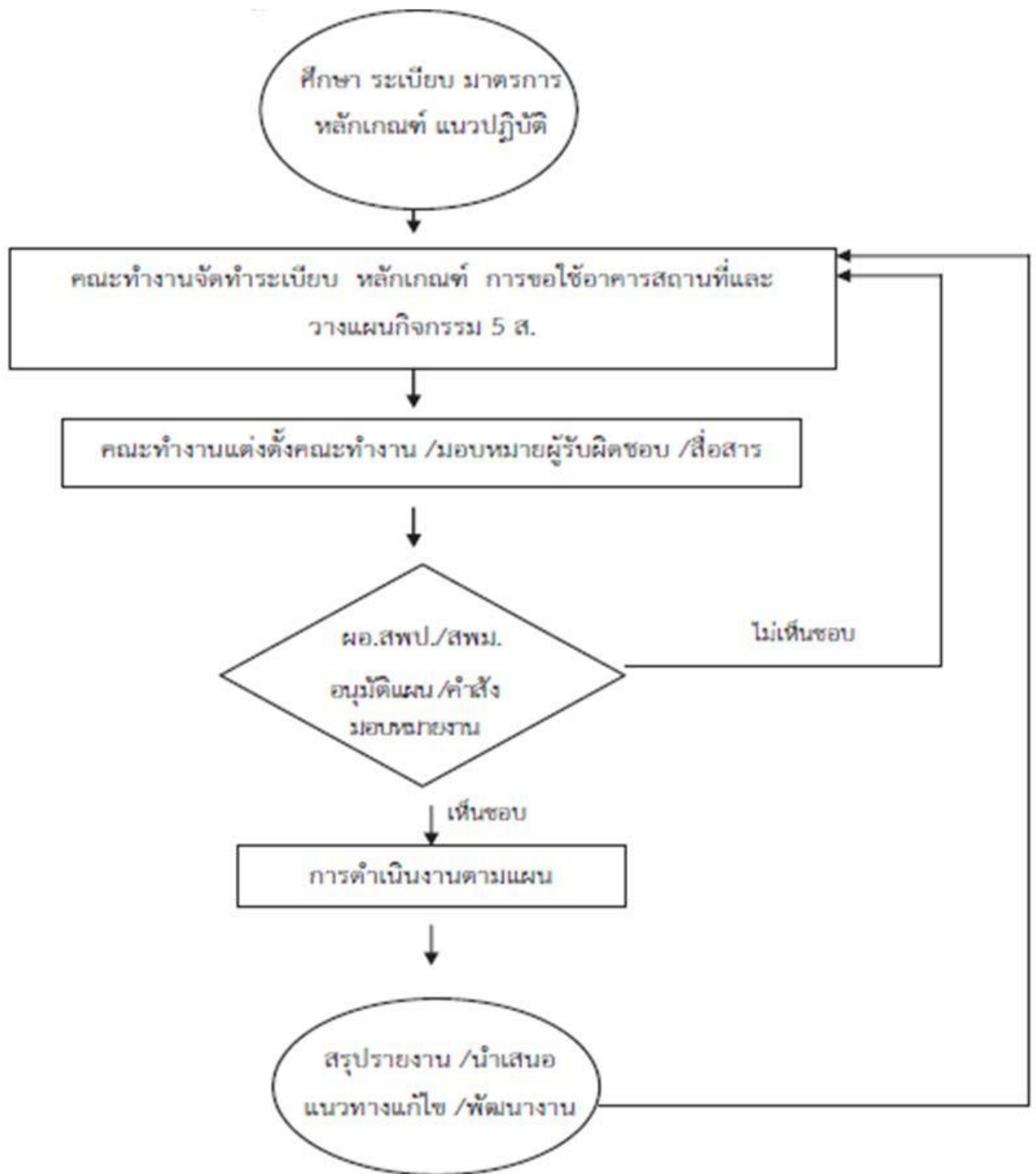
5.4 ดำเนินการ / ปรับปรุงภูมิทัศน์ตามที่ได้วางแผนไว้

5.5 ประเมินความพึงพอใจผู้รับบริการ

5.6 สรุปผลการดำเนินงาน /นำเสนอแนวทางแก้ไขและพัฒนางานบริการอาคารสถานที่

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

แบบขออนุญาตใช้ห้องประชุม

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

แนวปฏิบัติการใช้อาคารสถานที่

9. สรุปมาตรฐานงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต2

ชื่องาน : งานบริการอาคารสถานที่		ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มงานอาคาร		รหัสเอกสาร :			
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้การบริหารอาคารสถานที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ							
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ	
1.	<pre> graph TD A([ศึกษา รวบรวมข้อมูล หลักฐาน มาตรฐาน หลักสูตร แผนปฏิบัติการ หลักสูตร มาตรฐาน หลักสูตร แผนปฏิบัติการ]) --> B[วางแผนการดำเนินงานกับ ปรับปรุง] B --> C[แจ้งตั้งคณะกรรมการ/มอบหมาย ผู้รับผิดชอบ / ส่งสาร] C --> D{เสนอ ผอ.สพป./สพม.} D --> E[ดำเนินการตามแผน] E --> F([สรุปรายงาน/ นำเสนอแผนภาพ แก้ไข/พัฒนา]) </pre>	ศึกษาระเบียบ หลักสูตร แผนปฏิบัติการขอ อนุญาตใช้อาคารสถานที่ของส่วนราชการ	7 วัน		จ.น.ท.		
2.		จัดทำข้อบังคับ/แผนพร้อม การขอใช้อาคารสถานที่ และ ส่งยื่นขอความสละขาด	2 วัน		คณะกรรมการ		
3.		จัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบดูแล / ให้ความสละขาด และการขอใช้อาคารสถานที่	2 วัน			จ.น.ท.	
4.		ผอ.สพป./สพม. อนุมัติแผนการดำเนินงาน และคำสั่ง มอบหมายงาน	2 ชั่วโมง			จ.น.ท.	
5.		ดำเนินการตามแผน / ปรับปรุงภูมิทัศน์สถานที่ที่ได้รับอนุมัติ			อาคารสถานที่สะอาด เรียบร้อยพร้อมใช้งาน	บุคลากรของ สพป. / สพม.	
6.		สรุปผลการดำเนินงาน / นำเสนอแผนภาพแก้ไขและ พัฒนา		1 สัปดาห์		เจ้าหน้าที่	

เอกสารอ้างอิง : 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกฤษฎีกา พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535 2. ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552

อธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการ กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ จุดเชื่อมต่อระหว่างหน้าถัดไป
จ.น.ท. (หน้า)

1. งานรักษาความปลอดภัย

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนัก ในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนด
- 2.2 เพื่อรักษาทรัพย์สินของทางราชการไม่ให้เกิดความเสียหายมีความคงอยู่และปลอดภัย
- 2.3 เพื่อให้เกิดความมั่นคง ความสงบสุข ความมั่นใจ ความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

3. ขอบเขตของงาน

งานรักษาความปลอดภัยเป็นงานสำคัญของส่วนราชการ เพื่อให้มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินของทางราชการซึ่งผู้รับผิดชอบที่สำคัญ คือผู้ปฏิบัติงาน ทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การ โดยต้องมีการควบคุม ติดตามรายงานตามระเบียบที่กำหนด

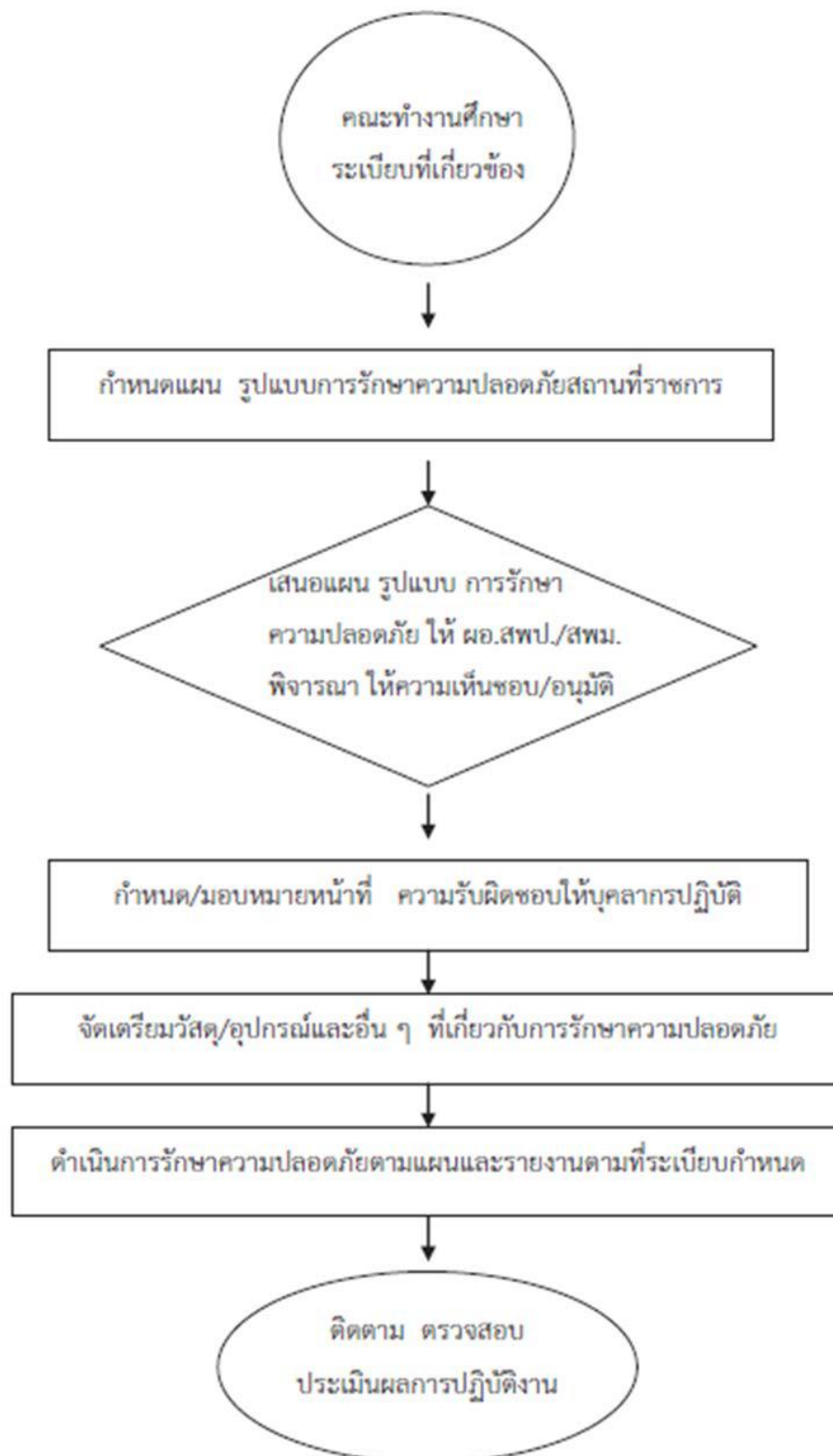
4. คำจำกัดความ

งานรักษาความปลอดภัย หมายถึง การเฝ้าระวังหรือแจ้งเตือน เตือนภัย แก้ไขปัญหาในเรื่องทรัพย์สินบุคคล ของทางราชการให้มีความปลอดภัยจากภัยตามธรรมชาติ อุบัติภัยและภัยจากบุคคล

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 5.1 ศึกษาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 5.2 กำหนดแผนการรักษาความปลอดภัยในสถานที่ราชการตามระเบียบฯ
- 5.3 จัดทำหนังสือแจ้งข้าราชการในสังกัด เพื่อสร้างความตระหนัก ชักซ้อมความเข้าใจในเรื่องการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงานความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 5.4 จัดหา จัดเตรียม อุปกรณ์ ที่จำเป็นสำหรับการรักษาความปลอดภัย
- 5.5 กำหนด มอบหมายหน้าที่ให้ชัดเจนโดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นคำสั่ง
- 5.6 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ตรวจสอบเพื่อให้การรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลและรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

แบบบันทึกการอยู่เวรยาม

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2552

9. สรุปมาตรฐานงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

ชื่องาน : งานรักษารวมเบื้องต้น		สำนักงนเขตพื้นที่การศึกษา ..... กลุ่ม อำนวยการ		รหัสเอกสาร :			
วัตถุประสงค์ของกระบวนการ							
<p>1. เพื่อสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนัก ในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่กำหนด</p> <p>2. เพื่อรักษาทรัพย์สินของทางราชการไม่ให้เสียหายหรือสูญหายและปลอดภัย</p> <p>3. เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ความสงบสุข ความมั่นใจ ความปลอดภัย ความเรียบร้อย</p>							
ลำดับที่	มีขั้นตอนดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ	
1.		แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ระเบียบ กฎหมายแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกรรักษารวมเบื้องต้น	1 สัปดาห์	มีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	คณะกรรมการ		
2.		จัดทำแผน จัดระบบและรูปแบบการรักษา ความปลอดภัยสถานที่ราชการ	3 วัน	รักษาความปลอดภัย ผู้ต้องอาชวกร	คณะกรรมการ		
3.		นำเสนอแผนการรักษา ความปลอดภัย กรังระบบและรูปแบบการรักษา ความปลอดภัยให้สำนักงนเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ	1 วัน			จนท./ผอ.สพป./สพม.	
4.		ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้อำนวยการรักษาความเรียบร้อยให้บุคลากรในหน่วยงานได้ปฏิบัติตามแผนรูปแบบการรักษาความปลอดภัยที่หน้ากำหนด	1 วัน		มีบุคลากรรับผิดชอบหน้าที่ชัดเจน	คณะกรรมการ	ผอ.สพป./สพม.